

Publiek kanon

Foto Frank Ruiter

Ook Astrid Joosten (55) moet leuren met ideeën voor tv-programma's. Zo houdt de routinier van Hilversum zichzelf scherp.

DOOR GIDI HEESAkkERS

T

elevisie ter lering of ter vermaak? '

ideale televisie heeft allebei in zich, vind ik. daarom pas ik goed in de vara-traditie. ik ben een publieke-omroepvrouw, helemaal. ik vind het enig dat we met bnn fuseren, heb ook al bij de bnn-directeur op kantoor gezeten. even lullen. wij kunnen van bnn leren hoe je jonge kijkers beter kunt bereiken. misschien zijn zij ook wel handiger met nieuwe media. wij zijn weer journalistiek meer onderlegd. als je bij ons door de gang loopt, zie je direct wie bij welke omroep hoort: jong bij bnn, oud bij de vara. dat verschil zou van mij best kleiner mogen zijn.'

Routine of nieuwe uitdagingen?

Toen ik begon met Twee voor twaalf had ik natuurlijk nooit gedacht dat het zo lang zou duren. Dat kon niemand verzinnen, want een programma dat zo veel jaren meegaat, is uitzonderlijk. Het

moeilijke zit 'm vooral nog in het tot bedaren brengen van zenuwachtige kandidaten, voor de rest is het routine geworden, al gaat het nooit vervelen.

'De uitdaging zit tegenwoordig vooral in Kanniewaarzijn, al is dat programma zo succesvol dat ik bang ben dat het ook erg lang zal gaan lopen. We zitten nu alweer in het vijfde seizoen. Dat vind ik alleen maar leuk. Het is een bewerkelijk programma, met aspecten van het vak die ik nog nooit in praktijk had gebracht. Het werken met cabaretiers en tekstschrijvers was nieuw voor mij.

'Het is goed om nieuwe uitdagingen voor jezelf te creëren in de slangenuil die Hilversum is. Sinds 16 miljoen rechters bedenk ik ook zelf programma's. Net als ieder ander moet ik enorm leuren of ze het hebben willen, maar dat doe ik wel.

'Twee voor twaalf ga ik tot mijn pensioen doen. Het wordt weleens de Rolls-Royce onder de quizzen genoemd. Dat is de verdienste van Ellen Blazer, die het programma heeft bedacht. Ik zie het als een serieuze opdracht aan mezelf om haar erfgoed te bewaken.'

Utopia: kijken of wegzappen?

'Ik ben echt een publieke-omroepkijker: Pauw & Witteman, De Wereld Draait Door, het NOS Journaal. Ik ben ook dol op detectives en series als Overspel en Borgen. Af en toe kijk ik naar Utopia. John de Mol is een goede vriend van me. Als Kanniewaarzijn hoge kijkcijfers heeft, stuurt hij een sms'je: 'gefeliciteerd kijkcijferkanon.' Na de eerste aflevering van Utopia heb ik hem een bericht gestuurd dat ik het een geweldige start vond en dat de kist die de kandidaten thuis mochten gaan vullen een goede vondst is. Dat John het gewoon weer flikt,

vind ik ontzettend leuk. Met onze vriendengroep gaan we binnenkort een keer kijken in de regiekamer. Utopia is amusement, maar je steekt er toch wat van op. Hoe gaan mensen in zo'n situatie met elkaar om? Wie neemt de leiding?'

Applaus van publiek of van vakgenoten?

'Waardering van het publiek is absoluut het belangrijkste, maar helpt je over het algemeen niet om beter te worden. Vakgenoten kunnen goed onderbouwen wat ergens goed aan is of wat juist beter kan. Mijn eindredacteur en ik zijn een scherp duo. Als ik in de repetitie een grap maak die niet bij hem in de smaak valt, dan zegt hij dat. 'Moet je straks niet doen hoor, in de uitzending, dat is helemaal niks.' Naarmate je langer in het vak zit en meer geapprecieerd wordt, durven minder mensen kritiek te geven. Daar moet je om vragen, dus dat doe ik.'

25 of 55?

55, al zou ik de tijd wel een paar jaar willen terugdraaien, naar toen mijn man Willem (toetsenist en componist Willem Ennes, red.) nog leefde. Hij benadrukte altijd de fijne dingen van ouder worden: de rust, de wijsheid die je hebt opgedaan, de boeken die je hebt gelezen, de kunst die je hebt gezien. Je bent nog niet helemaal bezadigd. Als je fysiek goed bent, kun je nog meer reizen maken, nog meer avonturen beleven. Alles klopt een beetje, de twijfels zijn weg. Dat maakt een hogere leeftijd aantrekkelijker dan ik op mijn 25ste had kunnen denken.'

Rouwen: alleen of onder de mensen?

'De pers heeft mij heel netjes met rust gelaten in de periode na het overlijden van Willem. Toen hij een jaar dood was, besloot ik één interview te doen, aan Linda, open en eerlijk, en daarmee was het klaar. Ik wil voorkomen dat ik over drie jaar te boek sta als een widow for life die blijft hangen in haar verdriet en de hele tijd maar wordt geïnterviewd over haar dode man.

'In het begin voelde ik me ongeveer gehalveerd. Ik moet weer heel worden, zei ik toen. Dat is gebeurd. Ik voel me weer sterk en optimistisch. Het geeft een goed gevoel dat ik over zo veel veerkracht blijf te beschikken, maar dat ging niet vanzelf. Ik ben iemand van de rituelen. Dat heeft geholpen om het rouwproces aan te gaan en een aantal dingen te kunnen afronden. Ik heb bijvoorbeeld een kunstenaar een mooi graf laten maken. Toen dat af was, ging ik er met vrienden naartoe en hebben we een borrel gedronken. Ook het interview in Linda was onderdeel van dat afronden, al betekent afronden niet dat het daarna klaar is.'

De Librije of de Febo?

'Nou, ik ben dol op patat. Maar als het gaat tussen luxe en eenvoud, dan ga ik voor allebei. Je hebt eenvoud nodig om te genieten van weelde, alleen maar luxe gaat vervelen. Toen de interviewster en ik voor de rubriek Lunchen met in NRC Handelsblad voor 360 euro hadden gegeten bij De Librije kwam daar gedoe over. Het interview ging over mij als vinoloog en zou verschijnen in een themanummer over wijn, dus wilde ik een wijngerelateerde plek kiezen. Ik stelde voor om naar een restaurant in Amsterdam te gaan waar je zestig soorten wijn per glas kunt bestellen, of naar De Librije. Bij NRC kozen ze voor De Librije, vanwege mijn vriendschap met Thérèse (Boer, gastvrouw en sommelier van het driesterrenrestaurant in Zwolle, red.). Die bood de lunch gratis aan. Ik weet nog dat ik zei: 'Nou, dat zal wel welkom zijn, want die kranten

hebben het ook niet makkelijk.' Maar NRC stond erop het te betalen, wat ik heel goed begrijp.

'En dat voor een VARA-vrouw, zeiden mensen achteraf. Een VARA-vrouw is kennelijk een sober levende feminist in een tuinbroek. Nou, dan hebben ze aan mij een verkeerde. Ik rijd ook een mooie auto, een Audi. Waarom niet? Ik heb geen rijke vader en nooit een rijke man gehad. Ik heb het allemaal zelf verdiend en vind het fijn.'

Troost in drank of eten?

'Zoals er troost te vinden is in kunst en in schoonheid, zit er ook troost in eten en wijn. Maar dan heb ik het over kwaliteit, niet over kwantiteit. Ik drink alleen écht goede wijn en niet om mezelf te verdoven of mijn verdriet te vergeten. Toen ik nog met Willem woonde, dronk ik elke dag, nu niet meer. Het bewijs is dus geleverd: ik ben een sociale drinker.

'Een eenpersoonsmaaltijd koken vind ik nog steeds heel moeilijk. Willem kookte bijna altijd, ook als hij druk was en ik dacht: nou, dat wordt chinees vanavond. Dan kwam ik thuis en stond hij juist bouillon te trekken, zijn manier om te ontspannen en ondertussen na te denken. Koken is liefde. Voor jezelf koken is ook liefde, van jezelf houden, maar sinds ik alleen woon, eet ik veel vaker buiten de deur. Of er komen vrienden bij mij koken. Ook het kerstdiner is tegenwoordig confronterend. Willem maakte altijd enorme kerstdiners van vijf gangen. Ik deed dan de wijn. Tegenwoordig maakt iedereen een gang. In mijn eentje een heel diner koken kan ik nog niet opbrengen, dat is te erg Willem. Hij staat me in de weg in de keuken.'

Sonja Barend of Mies Bouwman?

Mies en Sonja zijn giganten, in mijn ogen van dezelfde grootte. Maar het genre van Sonja - de praatprogramma's, de inhoud - ligt mij meer dan het showgevoel van Mies. De laatste jaren is de nadruk meer op presenteren komen te liggen, maar interviewen blijf ik het allerleukst vinden. De ambitie om nog eens een dagelijkse latenightshow te doen heb ik niet meer. Dan kun je je privéleven wegstrepen. Daar heb ik geen zin in, niet nu ik mijn leven juist weer een beetje op de rit probeer te krijgen.'

MILF of moeke?

'Is een MILF een vrouw die met een jongere man gaat? O, een Mother I'd Like to Fuck. Dat soort dingen kan ik dus van de BNN-collega's leren. Laat ik het zo zeggen, ik word liever gezien als een aantrekkelijke vrouw dan als een typische moeke. Ja, ik weet dat er weleens wat gezegd wordt over mijn décolleté. Maar daar trek ik echt geen coltrui voor aan, ben je gek zeg! Ook dat is fijn aan 55 zijn. Wat ze allemaal ook over me beweren, het maakt me niks uit. Heerlijk.'

CV Astrid Joosten

1958 Geboren in Beverwijk
1983 Spaanse Taal- en Letterkunde, Universiteit van Amsterdam
1983 Omroepster VARA
1988 Jongbloed en Joosten (TROS)
1991 - heden Twee voor twaalf
1995 Anno Joosten
1996-2000 De show van je leven
2001-2003 Oog in oog
2005 Filmrol in Off Screen
2005-2006 Zestien miljoen rechters
2007-2008 Hof van Joosten
2009-2010 Alles draait om geld
2011 De Magie van Mandela
2011 - heden Kanniewaar zijn Astrid Joosten is gediplomeerd vinoloog. Met Thérèse Boer (restaurant De Librije) schreef ze boeken over wijn en heeft ze een wijnwebwinkel. Joosten was getrouwd met Willem Ennes, die in 2012 overleed. Ze woont in Amsterdam.